

Egészségügyi Minisztérium

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Vízvári László

A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

2008. szeptember 12.

I. sz.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdésekben.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámu kérdezek (kizáró jellegűek). Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

1. Sorolja fel az emberi szervezetben található szöveteket! 2 pont

1. *Hámszövet*
2. *Idegszövet*
3. *Izomszövet*
4. *Kötő- és támasztószövet*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

2. Határozza meg az antigén fogalmát! 2 pont

*Azokat az anyagokat, amelyek a szervezetbe jutva az immunrendszer védekezését mozgósítják, antigénnel nevezzük.
Az antigén általában fehérjetermészetű anyag.*

(Helyes válasz esetén 2 pont adható!)

3.* Soroljon fel az élő kórokozók közül ötöt /5/! 5 pont

- <i>vírusok</i>	- <i>gombák</i>
- <i>baktériumok</i>	- <i>férgek</i>
- <i>egysejtű állatok</i>	- <i>izeltlábúak</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Írja le az agykoponya csontjait magyarul! 5 pont

- *homlokcsont*
- *falcsont*
- *ékcsont*
- *halántékcsont*
- *nyakszirtcsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. Ismertesse, hogyan csoportosíthatjuk az izmokat működésük alapján!

3 pont

1. *hajlítás*
2. *feszítés*
3. *távolítás*
4. *közeliítés*
5. *emelés*
6. *szűkítés*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

6.* Ismertesse a Scheuermann-féle betegséget az alábbiak szerint!

3 pont

A. Mely életkorban jelentkezik a betegség?
Serdülőkorban.

B. Mi az oka a betegségnek?
Izmeretlen.

C. Mi a lényege a betegségnek?

- *csigolyatestek elkeskenyednek*
- *elvesztik szilárdságukat*

D. Mi a terápiája a betegségnek? Írjon kettőt /2/!

- *torna*
- *úszás*
- *fűző*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

7. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

3 pont

- Hol helyezkedik el a háromhegyű vitorlás billentyű?
A jobb pitvar és a jobb kamra között.

- Mi a billentyűk feladata?
A vér egyirányú áramlásának biztosítása.

- Milyen izmokból áll a vérerek középső rétege?
Simaizmokból.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 8. Ismertesse a szívizomelhalást /infarctus myocardii/ az alábbiak szerint!** **2 pont**

Lényege: *a szívizomzat ék alakú elhalása*

Oka: *thrombus miatt a coronariaág elzáródása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 9. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** **2 pont**

Hogyan hat a Ca hiánya a véralvadásra az emberi szervezetben?

- *Ca hiányában megnő a véralvadási idő*

Hogyan hat a Ca hiánya az izomműködésre az emberi szervezetben?

- *Ca hiányában izomgörcsök lépnek fel*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 10. Sorolja fel az orr melléküregeit magyarul!** **4 pont**

- *arcüreg*
- *homloküreg*
- *ékcsonti üreg*
- *rostacsont üregei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 11. Írja le a ki- és belégzés folyamatát a megadott szempontok szerint! Egészítse ki a táblázatot!** **4 pont**

A légzési mechanizmus szereplői	Belégzéskor	Kilégzéskor
<i>bordák</i>	emelkednek	<i>süllyednek</i>
<i>rekeszizom</i>	összehúzódik	ellazul
mellhártya lemezei	távolodnak egymástól	<i>közelednek egymáshoz</i>
mellüregi szívóhatás	<i>növekszik</i>	<i>csökken</i>
a levegő	<i>beáramlik a tüdőbe</i>	<i>a tüdő összehúzódik, kipréseli a levegőt</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

12.* Nevezze meg a légutak allergiás betegségeit és a kiváltó okot! Írjon hármat /3/! **3 pont**

- szénanátha - allergén anyagok (virágpor, házipor, pollen)
- gégevizenyő - rovarcsípés, gázok, allergizáló tényezők
- tüdőasztma (hörgő izomzatának görcse) - allergén anyagok

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Sorolja fel a vékonybél szakaszait magyarul! **3 pont**

- patkóbél
- éhbél
- csípőbél

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.* Határozza meg az esszenciális aminosavak fogalmát! **2 pont**

A fehérjék építőköveinek azon csoportja, amelyet az emberi szervezet önmaga előállítani nem képes, csak táplálékkal kerülhet a szervezetbe; az emberi szervezet számára nélkülözhetetlenek.

15.* Soroljon fel négyet /4/ a mechanikus ileus (bélelzárodás) kiváltó okai közül! **2 pont**

- gyulladás - összenövés - daganat - idegen test	- kizárolódott sérv - bélcsavarodás - bélbetüremkedés - epekö

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

16.* Jellemesse a vesetok felépítését! **3 pont**

- külső, vékony kötőszövetes tok, a vese rögzítését biztosítja
- középső, zsíros tok-itt található a vese felső részén a mellékvese
- belső kötőszövetes tok

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Húzza alá a felsoroltak közül azokat az alkotórészeket, amelyek a végleges vizeletben élettanilag megtalálhatók! 2 pont

- <u>kreatinin</u> - <u>húgysav</u> - bilirubin - <u>uroobilinogén</u>	- cukor - fehérje - <u>karbamid</u>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

18.* Jellemezze röviden az idült veseelégtelenséget (uraemia chronica) az alábbiakban megadott szempontok szerint! 4 pont

Lényege:

a veseműködés beszűkülése a vese állományának súlyos csökkenése (pusztulása) következtében

Tünetek: Soroljon fel hatot /6/!

- étvágytalanság
- fémes szájíz
- émelygés
- hányás
- hasmenés vagy székrekedés
- száraz, vastagon lepedékes nyelv
- vizeletszagú lehelet
- magas vérnyomás (*hypertensio*)
- lesoványodás
- súlyos vérszegénység, bőr- és nyálkahártya vérzések
- bőrviszketés, sárgás, szürkés bőrszín, száraz bőr
- vizenyő
- savós hártyák gyulladásának tünetei
- légzőszervi tünetek (*Kussmaul-típusú acidoticus légzés*)
- idegrendszeri tünetek (*fokozott reflexek, izomgörcsök, fejfájás, zavartság*)
- csonttörések (*spontán törések*)

(Lényegére: 1 pont, tüneteire: 0,5-0,5 pont adható!)

- 19. Határozza meg a terhesség időtartamát napokban és a szülés várható időpontjának kiszámítását a Naegele-módszer alapján!** **2 pont**

időtartam: *280 nap*

Naegele-módszer: *az utolsó menstruáció első napjához hozzáadunk 7 napot, majd visszaszámolunk 3 hónapot.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 20. Ismertesse az alábbi anatómiai képletek elhelyezkedését a szervezetben!** **4 pont**

Leydig-sejtek: *a herékben, a herecsatornák között*

Cowper-mirigy: *a gát állományában beágyazva*

Barlangos test: *a hímvessző állományában*

Sárgatest: *a petefészek kéregállományában*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 21.* Soroljon fel három /3/ vizsgáló módszert, mely a méhnyakrák szűrésére alkalmas!** **3 pont**

- *kolposzkópos vizsgálat*
- *szövettani vizsgálat*
- *bimanuális tapintási vizsgálat*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 22. Sorolja fel a belső elválasztású (endocrin) mirigy jellemzőit!** **2 pont**

- *nincs kivezető csövük*
- *váladékuk a hormonok*
- *hormonok a vérbe ürülnek, ott fejtik ki hatásukat*
- *váladéktermelésüket elválasztásnak nevezzük*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

23. Ismertesse a calcitonin hatását!**2 pont**

- gátolja a Ca csontokból való felszabadulását
- megakadályozza a vér magas Ca szintjének kialakulását

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24. Írja le a tetánia kialakulásnak okait, tüneteit, kezelését!**4 pont**

Oka:

- a vérszérum Ca szintjének csökkenése
- a mellékpajzsmirigy csökkent működése

Tünetei:

- kéz-lábujjak zsibbadása
- őzfej kéztartás
- „ördögi vigyor”-mimikai izmok görcse
- szapora szívmozgás
- gégeizmok görcse- fulladás

Kezelése:

- Ca-injekció adása intravénásan

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

25. * Határozza meg a szinapszis fogalmát és feladatát!**2 pont**

Fogalma:

két idegsejt találkozásánál található összeköttetés, az ingerület-átadás helye

Feladata:

itt történik az ingerület átadása egyik idegsejtről a másikra az ingerületátvivő anyagok (neurotransmitterek) segítségével.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26. Sorolja fel a gerincvelő szerkezetét kívülről befelé haladva!

1 pont

Kívül: *idegrostokból álló fehérállomány*

Belül: *idegsejtekből álló szürkeállomány*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

27.* Jellemzze a szimpatikus és paraszimpatikus idegrendszer általános és specifikus jellemzőit!

3 pont

Általános jellemzők:

- *a vegetatív idegrendszer akaratunktól függetlenül működik*
- *a két rendszer élettani hatása egymással ellentétes*

Szimpatikus idegrendszer jellemzői:

- *készenléti funkció*
- *a szervezet teljesítőképessége nő*

Paraszimpatikus idegrendszer jellemzői:

- *helyreállító folyamatokban van szerepe*
- *a szervezet nyugalmi fázisát biztosítja*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

28. Egészítse ki az alábbi táblázatot!

3 pont

latin	magyar
paresis	<i>izomgyengeség, izomerő csökkenése</i>
<i>paralysis</i>	bénulás, izomerő kiesése
<i>tremor</i>	remegés (akarattól független)
rigor	<i>izomtónus fokozódás</i>
<i>aphasia</i>	beszédzavar
atrophia	<i>izomsorvadás</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

29. Sorolja fel a bőr rétegeit magyarul!**3 pont**

- *külső hám*
- *irha*
- *bőr alatti kötőszövet*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30.* Jellemesse a könnykészüléket! Írjon hármat /3/!**3 pont**

- *a könnykészülék részei a könnyet termelő mirigyeik és az elvezető rendszere*
- *a szemüreg külső-felső szögletében helyezkedik el*
- *folyamatosan termelik a víztiszta, enyhén sós, baktériumölő könnyet*
- *a könny a szaruhártya külső felszínén lefelé folyik, védi a szaruhártyát*
- *a könnyzacskó összegyűjti a könnyet, elvezetődik az orr járataiba*
- *a könnytermelést a VII. agyideg vegetatív része szabályozza*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

31. Ismertesse a nyelvgyulladás okait és tüneteit!**3 pont**

Okai:

- *vashiányos vérszegénység*
- *vészes vérszegénység*
- *B- és C-vitamin hiány*

Tünetei:

- *éğő fájdalom a nyelvcsúcson, és a szélein*
- *ízérzési zavarok*
- *ízlelőbimbók megnagyobbodnak, vörösek, majd sorvadnak*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

32. Ismertesse a sebellátás tilalmait!

3 pont

1. *sebbe nyúlni tilos*
2. *a sebszéleket széthúzni tilos*
3. *a sebbe kenőcsöt, port juttatni tilos*
4. *közvetlenül a sebre vattát tenni tilos*
5. *más által felhelyezett, szakszerű kötést eltávolítani tilos*
6. *a sebbe fertőtenítő oldatot önteni tilos (kivétel a harapott seb)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

33.* Ismertesse, hogy tömeges baleset esetén a mentők telefonhívásakor milyen információkat kell közölnie!

5 pont

Írjon ötöt /5/!

- *a bejelentő adatai*
- *mi történt*
- *hol történt*
- *a sérültek száma*
- *a sérültek állapota*
- *szükséges-e műszaki mentés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

34.* Írjon le hat /6/ tünetet, melynek alapján a sérültnél belső vérzésre gondol!

3 pont

- *hűvös, nyirkos bőr*
- *sápadt, hamuszürke arcszín*
- *szapora pulzus*
- *fájdalom*
- *szomjúságérzés*
- *zavartság, nyugtalanság*
- *vérzés valamely testnyílásból*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)